

stand, men derhos skal jeg udtale med al Paasjønneelse, at denne Side af Sagen mere havde en moralst end en reel Betydning. Det maa nemlig indrømmes, at det, siden vort constitutionelle Liv begyndte, siden der blev indført ansvarlige Ministre, og siden Grundloven medførte et friere Liv i Statsstyrelsen, har været saa, at Ministeriet ikke paa nogen Maade har gjort Vanstælgelighed med Hensyn til at tilstede Communerne Frihed til at afholde Udgifter, naar der blot hos Communalbestyrelsen havde vist sig nogenlunde Enighed om Sagen; naar en Udgift blev indstillet til Approbation, efterat Beslutningen var tagen med en nogenlunde bestandig Majoritet, havde man efter min Erfaring ikke nogen sinde Anledning til at befrygte, at Ministeriet vilde blande sig corrigerende ind i Sagen. Derfor havde, som bemærket, denne Side af Sagen i Virkeligheden fornemmelig kun en moralst Betydning, men det maa dog ikke oversees, at denne Virkning ogsaa som moralst var fordærlig; man kom nemlig som Medlem af Communalbestyrelsen ikke til at føle sit Ansvar saa fuldt, som man ellers vilde have gjort. Man vilde mulig manges Gang været mere varsom, naar man havde vidst, at den Beslutning, man tog, ikke blot var en saadan foreløbig, som et faderligt Die vaagede over og kunde sætte tilside, men var den endelige Beslutning, tagen paa Vedkommendes eget Ansvar. Man gik ialtsald ofte mere efter Dieblikkets Stemning og lod det være Ministeriets Sag at vogte paa, at der var Sammenhæng, Continuitet i Styrelsen. Naar Beslutningen derimod staaer som endelig, føles Ansvarret stærkere; der er da Ingen at ryste det af paa.

Der er endnu en anden Side, som har hemmet Communalbestyrelsens Virksomhed og forhindret det communale Liv i at udvikle sig med Sikkerhed og Styrke; det er den Udsplittelse i Styrelsen indenfor selve den locale Kreds, som har været indført i Communerne. Det forholdes sig nemlig ikke saaledes, at de communale Anliggender i deres Heelhed ligge hos Communalbestyrelsen, hos Magistraten og Borgerrepræsentationen. Net, der har i Communerne været indrettet en heel Deel specielle Commissioner, der have haft selvstæn-

dig Lovbegrunderet Myndighed til at virke for de Grene's Vedkommende, som de vare valgte for. Disse Commissioner have i allerhøieste Grad virket hen til, at Communalbestyrelsen ikke fik nogen gennemgribende Indflydelse paa Sagens Gang, og de have ved Siden deraf frembudt den Ulempe, at meget ofte det egentlige communale eller borgerlige Element kun havde en forholdsmæssig ringe Styrke ligeoverfor Regeringsmyndighederne eller de faste Embedsmænd, at det ialtsald var bethdelig mindre end i Communalbestyrelsen efter det Forhold, som der var tilstede. Det, som jeg har anseet for en af de allervigtigste Ting at faae udryddet af det communale Liv, er denne Mangdel paa Sammensmeltning af den hele Administration til en eneste Hovedbestyrelse. Der har været en Fattigcommission, bestaaende af et større Antal Embedsmænd samt et Antal af communalvalgte Mænd, som ikke hørte ind under Communalbestyrelsen, en Fattigcommission, som uden Videre kunde afholde forskjellige Slags Udgifter, og hvert Aar kunde opgive til Communalbestyrelsen et summarist Overflag over, hvad der for det næste Aar skjønnes fornødent at bruge til Fattigudgifter. Dette Skjøn frugtede det slet Intet, om Communalbestyrelsen forsøgte at ændre, thi dersom den ikke bevilgede det fulde Beløb, saa vilde Fattigcommissionen sige: Det er ikke nogen Begjæring, vi gjøre, vi give kun Communalbestyrelsen en Opgave til at optage i sit Overflag over, hvad der skal ligned; dersom dette Forslag ikke holder stik, kommer det ikke os videre ved, vi give saamange Penge ud, som vi ansee for nødvendigt, og naar vi ikke have flere, saa maa Communalbestyrelsen skaffe flere, og dersom den ikke nu ligner det samlede Beløb, kommer den til at gjøre en Rigning senere; der er ikke Noget, der binder os til en Beslutning af Communalbestyrelsen om at afholde færre Udgifter. Et fuldkomment analogt Tilfælde har fundet Sted i andre Grene. Hvad Skolecommissionen angaaer, maa jeg give den Oplysning til det i Ministeriets Motiver Anførte, at Sammensætningen af denne Commission neppe er saaledes, idetmindste ikke gennemført saaledes, som det i Motiverne er angivet. Det hedder nemlig her, at Sognepræsten er Medlem af Skole-